

No : 2026/68

Tarih : 07.09.2026

Konu : OVP Mali Alanda Hangi Mesajları Veriyor?

2027-2029 OVP [anons edildiği](#) gibi Resmî Gazetede [yayımlandı](#). Özellikle metin okumak yerine sunum üzerinden grafiklerden takip etmeyi sevenler için yapılan Sunumu da [linkte](#) bulabilirsiniz.

Her yıl yayımlanan orta vadeli planları sizin için inceleyip temel mesajları özetliyoruz. Bu yıl da program dünya ve ülkemiz ekonomisine ilişkin gelişmeleri, büyüme, istihdam, fiyat istikrarı, ödemeler dengesi, finansal istikrar ve kamu maliyesi perspektifleriyle ele almakta ve ekonomiye ilişkin hedef ve politikaları bu çerçevede ele almakta ve Kanun gereği merkezi yönetim bütçesine baz oluşturacak ödenek teklif tavanlarını ilan etmektedir.

Yeni kamu mali yönetim anlayışı ve kamu mali yönetim düzenlemesi 20'nci yılını geride bıraktı. Yıllık bütçelerle yönetilen kamu maliyesi, yeni kanunla orta vadeli plan ve program, stratejik plan, faaliyet raporları ve performans esaslı bütçeleme ile yeni bir kimliğe kavuşmuştu. 2021'de yapılan düzenleme ile ise orta vadeli plan ve program birleştirildi. Yani Hazine ve Maliye'nin planıyla eski DPT şimdiki SBB aynı metin üzerinde buluşmuş oldu.

5 yıllık kalkınma planlarıyla, 3 yıllık plan ve programların yıllık bütçe ve programlarla uygulandığı, Devletin temel fonksiyonlarının yürütüldüğü ve kamu giderleri ile kamu gelirlerinin parlamento tarafından onaylandığı sistematığın temel uygulama ve izleme mekanizmaları olarak firmalar, vatandaş, sivil toplum ve siyaset için önemli öngörü ve rakamlar barındırıyor.

İş dünyası için önemli parametreler olan temel makroekonomik varsayımları ve büyüklükleri, büyüme, istihdam, işsizlik, dış ticaret ve kamu açığı gibi öngörüler de açıklanmaktadır. Son olarak ekler arasında öncelikli reform alanlarına yönelik düzenlemeleri görüyoruz. Bunlar özellikle yılı Cumhurbaşkanı Programı ve yılı Bütçe Kanunu'nda yer alacak kalemlere ışık tutuyor.

Orta Vadeli Programda Kamu Maliyesi ve Vergi Alanında Neler Öngörülüyor?

Değerli okuyucularımız, 2027-2029 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program (OVP), 6 Eylül 2026 tarihinde açıklanmış ve mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. Orta Vadeli Program; temel makroekonomik hedeflerin yanı sıra kamu gelir ve gider tahminlerini, bütçe dengesini, borçlanma görünümünü ve önümüzdeki üç yılda izlenecek politika ve reform alanlarını ortaya koyan temel politika dokümanıdır. Yıllık bütçelere temel teşkil etmektedir.

Taxia olarak her yıl OVP'yi özellikle kamu maliyesi, vergi politikaları ve iş dünyasına olası etkileri açısından inceliyoruz. Şimdi yeni OVP'de kamu maliyesi ve vergi alanında öne çıkan konulara kısa kısa bakalım.

Kamu Maliyesinde Temel Yaklaşım

2027-2029 döneminde mali disiplinin korunması ve kamu maliyesinin sürdürülebilirliğinin güçlendirilmesi temel öncelikler arasında yer almaktadır. Maliye ve gelirler politikalarının para politikasıyla eş güdüm içinde uygulanması, kamu gelir ve harcamalarının ise yeşil ve dijital dönüşümün gerektirdiği öncelikleri destekleyecek şekilde yapılandırılması öngörülmektedir.

Programda geçen yıllara paralel olarak,

- Kamu harcamalarının sistematik olarak gözden geçirilmesi,
- Verimsiz harcama alanlarının tasfiye edilmesi,
- Tasarruf tedbirlerinin risk esaslı izleme ve denetimlerle sürdürülmesi,
- Kamu yatırımlarında ekonomik ve sosyal faydası yüksek projelere öncelik verilmesi,
- Kamu alımlarında dijitalleşme, sürdürülebilirlik ve yerli üretimin desteklenmesi,
- Kamu mali yönetiminde yapay zekâ ve veri temelli karar alma kapasitesinin geliştirilmesi hedefleniyor diyebiliriz.

Merkezî yönetim bütçe açığının GSYH'ye oranının 2027 yılında yüzde 3,5, 2028 yılında yüzde 3,1 ve 2029 yılında yüzde 2,8 olması öngörülmektedir. Faiz dışı fazlanın ise 2027 yılındaki yüzde 0,1 seviyesinden dönem sonunda yüzde 0,6'ya yükselmesi hedeflenmektedir.

Sosyal güvenlik primleri dâhil toplam vergi yükünün GSYH'ye oranının 2027 yılında yüzde 24,8, 2029 yılında ise yüzde 25,1 olması beklenmektedir. Genel bütçe vergi gelirlerinin GSYH'ye oranı için 2027 yılı tahmini yüzde 17,9'dur.

Vergilemede Adalet ve Etkinlik

OVP'de vergi politikalarının adalet, öngörülebilirlik ve etkinlik ilkeleri doğrultusunda uygulanacağı; vergi sisteminin gelir dağılımını iyileştiren ve yatırım ortamını güçlendiren bir araç olarak kullanılacağı belirtilmektedir.

Vergi alanında öngörülen temel politika ve tedbirler şu şekilde özetlenebilir:

- Üretim, yatırım, istihdam ve ihracatı destekleyen, yeşil ve dijital dönüşümü teşvik eden gelir politikalarına öncelik verilecektir.
- Kayıt dışılığın azaltılması yoluyla doğrudan vergilerin bütçe gelirleri içindeki payı artırılacaktır.
- Vergi tabanının genişletilmesine yönelik çalışmalar sürdürülecektir.
- Vergi harcamaları analiz edilmeye devam edilecek; etkin olmayan istisna, muafiyet ve indirimlere yönelik düzenlemeler yapılacaktır.
- Mükellef davranışları ve vergiye uyum sorunları analiz edilerek gönüllü uyum düzeyi artırılacaktır.
- Mali güce göre vergilendirme ilkesini ve gelir dağılımında adaleti güçlendirmeye yönelik uygulamalara devam edilecektir.
- Bütünleşik veri altyapısı ve beyanname analizleri kullanılarak vergisel riskler önceden tespit edilecektir.
- Önceden doldurulmuş beyanname uygulamalarının kapsamı genişletilecektir.

Bu çerçevede, önümüzdeki dönemde vergi oranlarında yapılabilecek değişikliklerden çok vergi tabanının genişletilmesi, istisna ve indirimlerin gözden geçirilmesi ile kayıt dışı alanların vergilendirilmesine ağırlık verileceğini göstermektedir.

Gönüllü Uyumda Yeni Dijital Uygulamalar

Yeni OVP'de mükelleflerin vergisel risklerini önceden görmesine ve hatalarını denetim öncesinde düzeltmesine imkân tanıyan dijital uygulamalar dikkat çekmektedir.

Bu kapsamda;

- Mükelleflerin vergisel riskleri konusunda bilgilendirilmesini sağlayacak **BİLİNÇ** Platformu için analiz ve yazılım çalışmaları sürdürülecek,
- Ön tespit ve izaha davet uygulamasının etkinliği ve kapsamı artırılacak,
- Tarhiyat öncesi uzlaşma işlemlerinin elektronik ortamda yürütülmesini sağlayacak **e-Uzlaşma sistemi** devreye alınacak,
- Veri analizleriyle muhtemel uyum riskleri önceden belirlenerek mükelleflerin olası hatalar konusunda bilgilendirilmesi sağlanacaktır.

Bu yaklaşım, vergi idaresinin yalnızca sonradan denetleyen değil, mükellefin risklerini önceden tespit eden ve uyumu yönlendiren bir yapıya doğru ilerlediğini göstermektedir.

Kayıt Dışılıkla Mücadele ve Vergi Denetimi

Önceki OVP’lerde olduğu gibi yeni Programda da kayıt dışılıkla mücadele, vergi politikasının en güçlü başlıklarından biridir. Ancak bu kez kullanılacak teknolojik sistem ve projeler daha somut biçimde sayılmıştır.

Öne çıkan uygulamalar şunlardır:

- Yapay zekâ ve büyük veri destekli risk analizleri yaygınlaştırılacaktır.
- Sektörel, finansal ve tematik risk değerlendirmeleri yapılacaktır.
- Vergi türleri itibarıyla vergi açığının hesaplanmasına yönelik çalışmalar sürdürülecektir.
- Dijital ekonomi ve yeni iş modellerinden kaynaklanan faaliyetlerin kayıt altına alınmasına yönelik uygulamalar geliştirilecektir.
- Vergiye tabi işlemlerin doğruluğunun tespitinde üçüncü taraf idari verilerden yararlanılacaktır.
- Riskli sektör ve mükellefler için farklı denetim teknikleri uygulanacaktır.
- Gayrimenkullerin gerçek değerleri üzerinden işlem yapılmasını sağlayacak çalışmalar sürdürülecektir.
- Mükelleflerin yıllık gelirlerinin doğru beyan edilmesini sağlamak amacıyla hasılat denetimlerine devam edilecektir.

3

Depozito Bilgi Yönetim Sistemi, Kıymetli Maden Takip Sistemi, İnşaat Demiri İzleme Sistemi, Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi ve Bandrollü Ürün İzleme Sistemleri gibi teknolojik izleme altyapılarının da vergi kayıp ve kaçığının azaltılmasında daha yoğun kullanılması planlanmaktadır.

Vergi Denetim Kurulu bünyesinde Dijital Uyum Projesi ve Risk Analiz Sistemi kapsamındaki çalışmalar sürdürülecek; vergi ihbarlarının değerlendirilmesi için yapay zekâ destekli İhbar İşleme Sistemi hayata geçirilecektir.

Vergi Politikalarında Teşvik Boyutu

OVP’de vergi politikalarının yalnızca gelir artırıcı bir araç olarak değil; yatırım, üretim, istihdam ve ihracatı destekleyen bir politika aracı olarak da kullanılacağı belirtilmektedir. Basın duyurusunda, son dönemde “Türkiye Yüzyılı: Yatırım İçin Güçlü Merkez Programı” kapsamında gerçekleştirilen;

- İmalat ve zirai üretim faaliyetlerine yönelik kurumlar vergisi indirimi,
- Transit ticaret ve yurt dışı alım-satım faaliyetlerine ilişkin düzenlemeler,
- Nitelikli hizmet merkezlerine sağlanan vergi avantajları,
- Bu merkezlerde çalışan nitelikli personele yönelik ücret istisnası özellikle vurgulanmıştır.

Bununla birlikte, istihdam teşviklerinden etkin olmayanların sonlandırılması ve teşvik sisteminin daha sade ve etkin bir yapıya kavuşturulması da Program hedefleri arasındadır.

Taxia Değerlendirmesi

Yeni OVP’de vergi alanındaki ana yönelimin önceki yıllarla büyük ölçüde devam ettiği görülmektedir. Vergi tabanının genişletilmesi, etkin olmayan istisna ve indirimlerin gözden geçirilmesi, doğrudan vergilerin payının artırılması, gönüllü uyum ve kayıt dışılıkla mücadele temel başlıklar olmaya devam etmektedir.

Bu yılın ayırt edici yönü ise yapay zekâ, büyük veri, bütünleşik bilgi sistemleri ve üçüncü taraf verileri üzerinden yürütülecek denetim ve uyum süreçlerinin daha somut projelerle ortaya konulmasıdır.

Önümüzdeki dönemde işletmeler açısından;

- Yararlanılan istisna, indirim ve teşviklerin etkinlik ve mevzuata uygunluk yönünden gözden geçirilmesi,
- Beyanname ve mali veriler arasındaki tutarlılığın güçlendirilmesi,
- Üçüncü taraflardan vergi idaresine aktarılan bilgilerle şirket kayıtlarının karşılaştırılması,
- Hasılat, ücret, gayrimenkul ve dijital faaliyetlere ilişkin kayıtların yeniden değerlendirilmesi,
- Vergi risklerinin denetim başlamadan önce tespit edilmesine yönelik iç kontrol mekanizmalarının kurulması daha önemli hâle gelecektir.

4

OVP doğrudan uygulanabilir bir vergi düzenlemesi değil. Ancak, önümüzdeki üç yılda çıkarılması planlanan kanun ve ikincil düzenlemelerin yönünü göstermesi bakımından firmalar tarafından yakından izlenmesi gereken temel politika metinlerinden biridir.

Bu içerikle ilgili sorularınız veya detaylı bilgi talepleriniz için bizimle iletişime geçebilirsiniz.

Saygılarımızla,

Tax & International Advisory | Taxia & Taxademy | Taxai